

Päiväys/Datum

10.11.2025

Dnro/Dnr

TRAFICOM/394768/05.01.26.02/2022

Päätös vesiliikennelain (782/2019) mukaisessa kielto- ja rajoitusasiassa

Esitys

Esityksen tekijä

Rusutjärven yhteisen vesialueen osakaskunta

Esityksen pvm

7.8.2022

Esitys

Vesikulkuneuvolla liikkumista koskevan kiellon kulkea moottorivoimaa käyttäen määrääminen Rusutjärvelle Tuusulan kunnassa. Kielto ei koskisi alle 1 kW:n tehoisia sähkökäyttöisiä vesikulkuneuvoja.

Perustelut

Esityksen perusteena on alueen luonnon sekä virkistyskäytön suojeleminen. Rusutjärvi on pieni, matala sekä rannalta tiheään asuttu järvi. Järven sijainnista johtuen sillä on erityinen merkitys yleisessä virkistäytymisessä. Esitetty kieltoalue on tärkeä pesimis- ja levähdysalue vesilinnuille. Järvellä elää uhanalaiseksi luokiteltuja ankeriaita, mikä itsessään edellyttää poikkeuksellista suojelua häiriöiltä. Rusutjärven vedenlaadulla on erityinen merkitys, sillä järven vettä imeytyy viereisen itäharjun vesilaitoksen pohjaveteen. Polttomoottoreiden ja vesiskoottereiden käyttäminen järvellä olisi omiaan aiheuttamaan kohtuutonta haittaa niin järvenrannan asutukselle, virkistyskäytölle, linnustolle kuin kalastollekin. Rusutjärvellä on jo vuosia käytetty sähköperämoottoreita osakaskunnan suosituksesta. Lisäksi lääninhallitus on antanut jäällä ajoneuvolla ajo kielletty -päätöksen vuosikymmeniä sitten. Kielto tulisi asettaa jatkuvaksi ja toistaiseksi voimassa olevaksi. Polttomoottoreita voitaisiin kuitenkin käyttää kalastuksen valvonnassa ja vesikasvien niitossa.

Asian käsittely

Kuuluttaminen

Esityksestä on kuulutettu ja asiakirjat ovat olleet nähtävinä 9.9.–30.9.2025 välisen ajan Traficomien verkkosivuilla. Tieto esityksen kuuluttamisesta on ilmoitettu 9.9.2025 Keski-Uusimaa-sanomalehdessä.

Pyydetty lausunnot

Esityksestä on pyydetty lausuntoa Tuusulan kunnalta, Itä-Uudenmaan poliisilaitokselta sekä Uudenmaan ELY-keskukselta.

Saadut lausunnot

Kaikki tahot, joilta lausuntoa on pyydetty, ovat toimittaneet lausuntonsa asiaan. Itä-Uudenmaan poliisilaitos sekä Uudenmaan ELY-keskus ovat toimittaneet kuulutusaikana lausuntonsa. Tuusulan kunnalle on lähetetty 7.10.2025 muistutus lausuntopyynnöstä. Tuusulan kunnan lausunto on saapunut 15.10.2025.

Tuusulan kunta lausuu, ettei sillä ole erityistä lausuttavaa Rusutjärven esitykseen liittyen. Esityksessä mainitun herrasmiessopimuksen vuoksi järvellä ei esiinny moottoroiduista vesikulkuneuvoista aiheutuvia haittoja siten, että tiedossa olisi kunnalle ohjautuneita palautteita. Esitys on mitä ilmeisimmin tehty herrasmiessopimuksella järvelle syntyneen toimintakulttuurin virallistamiseksi.

Kunta on pyytänyt lausunnossaan kiinnittämään huomiota esitykseen sisältyvään sähkökäyttöisten vesikulkuneuvojen 1 kW:n tehorajoitukseen. Markkinoilla olevien sähköperämoottorien tehot ovat kasvamassa myös niin sanotussa 1 kilowatin teholuokassa ylittäen vähitellen 1 kW:n rajan, kun moottoreissa käytettävä akkuteknikka ja elektroniikka kehittyvät. Asetettaessa tehorajoitus siten, että se on juuri suositun sähköperämoottorivalikoiman tehoalueella, tehorajoitusta tulisi olla valmius päivittää muutaman vuoden kuluessa markkinoille tulevien moottoreiden teknisten ominaisuuksien mukaan.

Itä-Uudenmaan poliisilaitos lausuu, ettei se pysty arvioimaan, esiintyykö alueella vesiliikennelain 101.1 §:n tarkoittamassa laajuudessa liikenteen, ympäristön, kalastuksen tai muun elinkeinon suojaamiseksi taikka yleisen luonnon virkistymiskäytön tai muun yleisen edun kannalta ilmeneviä haittoja. Poliisin järjestelmiin on vuosina 2020–2025 kirjattu häiritsevistä vesiliikenteistä yksi ilmoitus, joka koski vesiskootteria, joka veti perässään rengasta. Muut kirjaukset liittyivät kalastusrikkomuksiin ja luvattomiin pyynteihin.

Uudenmaan ELY-keskus kertoo lausunnossaan, ettei Rusutjärven alueella ole luonnonsuojelualueita eikä Natura 2000 -verkoston kohteita. Rusutjärvi on paikallisesti tärkeä lintujärvi. Erityisesti syksyisin järvellä levähtää runsaasti suojellisesti huomionarvoista vesilinnustoa; 2020-luvulla alueelta on laskettu muun muassa enimmillään 152 vaarantunutta haapanaa, 109 erittäin uhanalaista tukkasotkaa ja 365 silmälläpidettävää isokoskeloa. Eri hanhilajeihin kuuluvien lintujen yhteismäärä voi olla Rusutjärvellä parhaimmillaan muutamia tuhansia. Järvellä levähtää myös keväisin runsaasti hanhia ja muita vesilintuja. Rusutjärven pesimälinnustossa on useita uhanalaisia ja silmälläpidettäviä lajeja. Järvi on pienikokoinen, minkä takia linnustoon kohdistuu herkästi häiriötä. Lisäksi matalalla järvellä tehokkailla venemoottoreilla ajo voi aiheuttaa riskitilanteita sekä linnuston ruokailua haittaavaa ja vedenlaatua heikentävää veden samentumista. Edellä mainituin perustein Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että esitetty kielto on linnuston suojelun näkökulmasta perusteltu.

Muistutukset ja muut lausunnot

Asiaan on saapunut lausunto kolmelta lentoyhdistykseltä ja yhdeltä lentokoululta.

Kolme lentoyhdistystä ja yksi lentokoulu ovat tuoneet lausunnossaan esiin vesilentokoneisiin liittyvän näkökulman moottorikäyttöisten alusten käyttörajoituksia koskevissa esityksissä, kuten Rusutjärven kieltoesityksessä. Nykyisessä sääntelyssä esimerkiksi aluksen kulku moottorivoimaa käyttäen kielletty -kielto kattaa myös vesilentokoneet. Tämä johtaa siihen, että esitykset, jotka on

tarkoitettu erityisesti vesillä usein liikkuvien moottoriveneiden rajoittamiseen, estävät samalla vesilentokoneiden käytön, vaikka niiden toiminta ja vaikutukset vesistöön poikkeavat olennaisesti. Lausunnossa tuodaan esiin seikkoja, miksi lentoliikennettä ei tulisi rajoittaa Rusutjärvellä:

1. Toiminnan vähäisyys ja harvinaisuus

Vesilentotoiminta Rusutjärvellä on erittäin vähäistä. Lausujien tiedossa on vain yksittäisiä käyntejä viime vuosikymmeninä. Kyse ei ole jatkuvasta liikenteestä eikä säännöllisestä meluhäiriöstä. Lisäksi kielto on suhteutettuna liikenteen määrään kohtuuton.

2. Ympäristövaikutusten vähäisyys

Vesilentokoneissa ei ole pilssejä, joista voisi päästä öljyä tai polttoainetta vesistöön. Käytettävä moottoritekniikka ei johda pakokaasuja tai öljyä veteen samaan tapaan kuin kaksitahtiset perämoottorit. Vesilentokone ei aiheuta vedenalaista melua tai sedimenttien sekoittumista, toisin kuin moottoriveneet.

3. Luonnon monimuotoisuus ja eläimistö

Vesilentokoneen toiminta ei häiritse järven äärimmäisen uhanalaisia ankeriaita eikä vesilintuja. Törmäykset lintujen kanssa ovat äärimmäisen harvinaisia. Vesilentokerhon 15 vuotisessa historiassa ei ole tapahtunut yhtään lintutörmäystä. Lyhytaikainen nousu tai lasku ei aiheuta häiriötä pesimisalueille. Vesilentokoneet eivät aiheuta sellaista aallokkoa, joka aiheuttaisi huuhtoutumista vesirajassa pesiville linnuille (mm. kuikka). Kaakkois-Suomen ELY-keskus on todennut (päätös TRAFICOM/607615/05.01.26.02/2021), että vesiskoottereille tyypillinen käyttötapa aiheuttaa häiriötä pesimiselle. Samalla ELY-keskus toteaa, että alhainen nopeusrajoitus turvaisi riittävästi linnuston pesimärauhaa siten, että vesiliikenne säilyy riittävän rauhallisena eikä aiheuta haitallista aallonmuodostusta. Esityksessä ei tule esille, mihin selvitykseen uhanalaisten ankerioiden poikkeuksellinen suojelutarve perustuu ja miten se esitetyllä kiellolla toteutuisi. Lisäksi epäselväksi jää, miten hoitokunnan valvonta- ja hoitotehtävät vaikuttaisivat luonnon monimuotoisuuteen ja eläimistöön.

4. Meluhaittojen lyhytaikaisuus

Vesilentokoneen nousu ja lasku kestävät vain muutamia minuutteja, minkä vuoksi melu jää merkittävästi vähäisemmäksi kuin esimerkiksi jatkuva moottoriveneily tai vastaavasti moottorisahan käyttö rannalla.

5. Rajoitusten keskittävä vaikutus

Jos vesilentotoimintaa rajoitetaan laajemmin useilla järvillä, harvat jäljelle jäävät kohteet joutuvat suuremman kuormituksen ja melun kohteeksi. Rusutjärven satunnainen käyttö auttaa hajauttamaan toimintaa ja vähentää näin kokonaisvaikutusta sekä melukuormaa muilla järvillä.

6. Lain ja lupakäytännön näkökulma

Vesilentotoiminta on ilmailulain alaista, ja sen turvallisuus ja ympäristövaikutukset ovat jo arvioitu valtakunnallisissa ilmailumääräyksissä. Erillinen kielto pienellä, satunnaisesti käytettävällä järvellä voi olla kohtuuton suhteessa toiminnan riskitasoon. Vesiliikennelaki edellyttää rajoituksilta "tarpeellisuutta ja oikeasuhtaisuutta". Kun haitat ovat vähäisiä ja toiminta harvinaista, pysyvä kielto voi olla ylimitoitettu.

7. Alueellinen yhdenvertaisuus ja kohtuullisuus

Jos Uudellamaalla sijaitsevia järviä suljetaan vesilentotoiminnalta, toiminta keskittyy harvoille muille järville, mikä voi lisätä melua ja kuormitusta niissä. Tämä ei tue tasapuolista alueellista kohtelua. Kielto voisi syrjiä pientä harrastajajoukkoa ilman, että se tuo vastaavaa hyötyä muille käyttäjäryhmille.

8. Virkistysarvo

Vesilentäminen on osa ilmailun perinnettä ja erikoisliikkumismuoto, joka rikastuttaa alueen harrastustarjontaa. Satunnainen vesilentotoiminta voi jopa lisätä alueen vetovoimaa ilmailun ystävien keskuudessa.

9. Ympäristönsuojelun vertailu muihin toimintoihin

Moni muu sallittu virkistyskäyttö – esimerkiksi moottoroidut ruohonleikkurit rannoilla, moottorisahan käyttäminen tai lehtipuhaltimet – aiheuttavat enemmän jatkuvaa ääntä ja häiriötä kuin yksittäinen vesilentokoneen nousu tai lasku. Vesilentokoneen lyhytkestoinen käyttö ei aiheuta merkittävää eroosiota, aallokkoa tai ravinnekuormaa, toisin kuin moottoriveneily.

Yhteenvetona lausujat kertovat, ettei tarkoituksena ole heikentää Rusutjärven luontoarvoja, vaan osoittaa, että satunnainen vesilentotoiminta on yhteensopivaa suojelutavoitteiden kanssa, sekä kieltojen ja rajoitusten on oltava suhteessa todellisiin haittoihin. Lausunnossa ehdotetaan, että mahdollinen kielto tai rajoitus muotoillaan siten, ettei se estä vesilentokoneiden satunnaista käyttöä Rusutjärvellä. Esimerkiksi poikkeus, joka sallisi vesilentokoneen nousun ja laskun, säilyttäisi järven virkistys- ja suojeluarvot, mutta mahdollistaisi vähäisen ja ympäristön kannalta haitattoman vesilentotoiminnan. Myös nopeusrajoitus olisi riittävä toimi virkistys- ja luontoarvojen suojeluun. Esityksessä ei ole esitetty perusteita, jonka mukaan vesilentokoneen tai edes moottoriveneen käytöstä aiheutuisi erityisen huomattavaa haittaa. Sanamuoto "erityisen huomattavaa" haittaa edellyttää yksiselitteistä näyttöä haitasta.

Tarpeettoman vahingon, haitan tai häiriön aiheuttaminen on jo lainsäädännössä riittävällä tasolla huomioitu vesiliikennelain 5 §:ssä ja vesilain 2. luvun 3 §:ssä. Esityksessä ei ole esitetty tilanteita, joissa häiritsevää vesikulkuneuvojen käyttöä esiintyisi erityisesti Rusutjärven alueella. Moottorikäyttöisillä vesikulkuneuvoilla on mahdollista kulkea häiritsemättä muita vesillä liikkujia tai ympäristöä. Tästäkin syystä pysyvä kielto ei ole oikeasuhtainen.

Lausunnossa pyydetään, että haettua rajoitusta ei hyväksytä. Toissijaisesti pyydetään, että rajoitus suhteutetaan esitettyyn haittaan ja toteutetaan nopeusrajoituksena tai rajataan ajallisesti lintujen pesimäaikaan.

Päätös

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom hylkää esityksen.

Perustelut

Vesiliikennelain 101 §:n 1. momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voi kieltää vesikulkuneuvolla liikkumisen määräajaksi tai toistaiseksi määrätyllä vesialueella tai rajoittaa sitä, jos kielto tai rajoitus harkitaan tarpeelliseksi liikenteen, ympäristön, kalastuksen tai muun elinkeinon suojaamiseksi taikka yleisen luonnon virkistyskäytön tai muun yleisen edun vuoksi.

Rusutjärven yhteisen vesialueen osakaskunta on esittänyt vesikulkuneuvolla

liikkumista koskevaa kieltoa kulkea moottorivoimaa käyttäen Rusutjärvelle Tuusulan kunnassa. Kielto ei koskisi alle 1 kW:n tehoisia sähkökäyttöisiä vesikulkuneuvoja. Esityksen perusteena on alueen luonnon sekä yleisen virkistyskäytön suojelu. Esitetty kieltoalue on tärkeä pesimis- ja levähdyspaikka vesilinnuille, sekä siellä elää uhanalaisia ankeriaita. Polttomoottoreilla ja vesiskoottereilla ajo järvellä aiheuttaisi kohtuutonta haittaa niin järvenrannan asutukselle, virkistyskäytölle, linnustolle kuin kalastolle. Rusutjärven vedenlaadulla on erityinen merkitys, sillä järven vettä imeytyy viereisen itäisen harjun vesilaitoksen pohjaveteen. Rusutjärvellä on jo vuosia käytetty sähköperämoottoreita osakaskunnan suosituksesta. Lisäksi lääninhallitus on antanut jäällä ajoneuvolla ajo kielletty -päätöksen vuosikymmeniä sitten.

Saatujen selvitysten perusteella Rusutjärvelle on kirjattu poliisin järjestelmään yksi vesiliikennettä koskeva ilmoitus vuosilta 2020–2025. Ilmoituksen mukaan rengasta perässä vetänyt vesiskootteri oli aiheuttanut häiriötä. Kunnalle ei ole tullut tietoon häiriökäyttäytymistä, mihin voi olla syynä järvellä vallitseva herrasmiessopimus sähkömoottoreiden käytöstä. Esitetyllä kieltoalueella ei ole luonnonsuojelualueita eikä Natura 2000 -verkoston kohteita, mutta järvi on paikallisesti tärkeä lintujärvi. Erityisesti syksyisin järvellä levähtää runsaasti suojelullisesti huomionarvoista vesilinnustoa sekä keväisin runsaasti hanhia ja muita vesilintuja. Järvellä pesii useita uhanalaisia ja silmälläpidettäviä lajeja.

Itä-Uudenmaan poliisilaitos ei ole pystynyt laajemmin ottamaan kantaa kiellon määräämiselle, eikä myöskään Tuusulan kunta. Kunta ei ole lausunut polttomoottorikiellon tarpeellisuudesta esimerkiksi pohjaveden suojelemiseksi. Uudenmaan ELY-keskus on katsonut, että esitetty kielto on linnuston suojelun näkökulmasta perusteltu. Järven pienikokoisuuden ja mataluuden vuoksi linnustoon kohdistuu herkästi häiriötä, ja nopeasti kulkevilla vesikulkuneuvoilla ajo voi aiheuttaa riskitilanteita sekä linnuston ruokailua haittaavaa ja vedenlaatua heikentävää veden samentumista.

Vesilentoyhdistykset sekä -koulu ovat tuoneet lausunnossaan esiin, että esityksessä ei ole esitetty perusteita, joiden mukaan vesilentokoneen tai moottoriveneen käytöstä aiheutuisi huomattavaa haittaa. Esityksessä on kerrottu tiettyjen vesikulkuneuvojen tulevan aiheuttamaan kohtuutonta haittaa niin ihmisille kuin luonnolle. Selvitysten perusteella esitetyllä kieltoalueella ei esiinny tällä hetkellä sellaista vesikulkuneuvoilla ajoa, josta aiheutuisi kohtuutonta haittaa luonnolle tai ihmisille. Rauhalliselle järvelle määrättävä kielto kulkea moottorivoimaa käyttäen toimisi ennaltaehkäisevänä toimenä häiritsevälle ajolle. Vuosia sitten laadittu niin sanottu herrasmiessopimus on mahdollisesti vähentänyt häiriöajoa järvellä. Uudenmaan ELY-keskus on lausunut, että järvellä viihtyy eri lintulajeja runsain lukemin, mikä myös kertoo järven rauhallisuudesta. Uudenmaan ELY-keskus tai kunta eivät ole lausuneet ankerioiden suojelutarpeesta.

Vesiliikennelain 5 §:n mukaan vesikulkuneuvon käyttäjän on noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta ja toimittava siten, ettei hän ilman pakottavaa syytä vaikeuta tai häiritse muiden liikkumista vesillä eikä aiheuta vaaraa tai vahinkoa muille taikka vaaraa tai merkittävää tai tarpeetonta haittaa tai häiriötä luonnolle tai muulle ympäristölle, kalastukselle, yleiselle luonnon virkistyskäytölle tai muulle yleiselle tai yksityiselle edulle. Laissa on lähtökohtaisesti kielletty vesikulkuneuvoilla ajo siten, että se aiheuttaa merkittävää tai tarpeetonta haittaa tai häiriötä esimerkiksi luonnolle. Mikäli alueella esiintyy häiriötilanteita,

tulee näistä ilmoittaa poliisille.

Vesiliikennelain nojalla erikseen annettavat kiellot ja rajoitukset tulevat kyseeseen vain poikkeustapauksissa, joissa tarvitaan yksiselitteistä rajoittamista esimerkiksi vesiliikenteen tai alueen yleisen turvallisuuden varmistamiseksi. Vesiliikennettä koskevien kieltojen ja rajoitusten määrittäminen edellyttää todellista ja ajankohtaista perustetta, niitä ei voi määrätä ennakolta mahdollisen riskin varalta. Esityksessä on tuotu esiin tarve lintujen suojelemiselle järvellä. Järvellä esiintyvistä häiriöistä ei kuitenkaan ole saatu riittävästi selvitystä. Poliisin järjestelmästä löytynyt yksittäinen tapaus ei ole vielä riittävä peruste koko järveä koskevalle kiellolle. Liikenne- ja viestintävirasto arvioi vesiliikennelain mukaisia kieltoja ja rajoituksia määritessään niiden tarpeellisuutta vesiliikennelain 101.1 §:n mukaisten perusteiden näkökulmasta. Ympäristön suojaamisen lisäksi arvioidaan siis mahdollisen kiellon tai rajoituksen tarpeellisuutta myös esimerkiksi liikenteen tai yleisen edun suojaamisen vuoksi.

Edellä mainitulla, asiaan saadun selvityksen perusteella Liikenne- ja viestintävirasto Traficom katsoo, että esitetyn kiellon määrittämiselle ei ole vesiliikennelain 101.1 §:n mukaisia perusteita.

Voimaantulo

Päätös tulee voimaan 10.11.2025 lukien mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta ja on voimassa toistaiseksi. Muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Päätöksestä kuuluttaminen

Traficom tiedottaa tästä päätöksestä kuulutuksella Traficomien verkkosivuilla (Ajankohtaista > Kuulutukset ja yleistiedoksiannot > Vesiliikenne).

Päätöksen tiedoksi antaminen

Esityksen tekijä

Ilmoitus päätöksestä

Tuusulan kunta
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Itä-Uudenmaan poliisilaitos

Lisätietoja antaa

Noora Tiihonen
Puh. 029 534 5315
Sähköposti: noora.tiihonen@traficom.fi

Maksu

Tästä päätöksestä peritään esityksen tekijältä liikenne- ja viestintäministeriön vahvistamien taksojen mukainen 570 euron suuruinen maksu.

Sovelletut säädökset

Hallintolaki (434/2003) 11 §, 62 a §
Vesiliikennelaki (782/2019) 54 §, 101-104 §, 133 §
Liikenne- ja viestintäministeriön asetus Liikenne- ja viestintäviraston liikennettä

koskevista maksullisista suoritteista (1255/2021) ja asetuksella (496/2022) päivitetty liite s. 25.

Liikenne- ja viestintäviraston 2.7.2021 antama määräys "Vesiliikennemerkit ja valo-opasteet sekä johtojen ja kaapeleiden merkitseminen"

TRAFICOM/85487/03.04.01.00/2021

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta tekemällä oikaisuvaatimuksen Traficomiin päätöksen liitteenä olevan oikaisuvaatimusohjeen mukaisesti. Päätökseen voivat hakea muutosta asianosaiset, joiden oikeutta, etua tai velvollisuutta asia koskee.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 10.11.2025. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.

Mikkelsson Maarit
Yksikönpäällikkö

Tiihonen Noora
Tarkastaja

Liitteet

Oikaisuvaatimusohje